

[Formanden.]

Efter reglerne i forretningsordenens § 19 skal forhandlingen finde sted senest 3 mødedage efter, at formanden har modtaget begæringen om forhandling.

Efter henstilling foreslår jeg imidlertid, at fristen i det foreliggende tilfælde fraviges, så at forhandlingen først finder sted på et senere tidspunkt.

Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg tingets samtykke hertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om skattefrie afskrivninger m. v. samt forslag til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Som jeg for nylig har haft lejlighed til at nævne i det høje ting, finder regeringen ikke for tiden anledning til at foreslå generelle ændringer i de afskrivningsregler, der findes i loven om skattefrie afskrivninger. Derimod har man ment, at der er et behov for ændringer på nogle specielle områder. Det drejer sig om områder, hvor de skattepligtiges udnyttelse af de gældende regler i afskrivningsloven har taget en retning og et omfang, som sikkert ligger uden for, hvad man kunne forudsætte, da afskrivningsloven blev givet.

Da man gennemførte afskrivningslovens ret frie afskrivningssystem, var begrundelsen først og fremmest den, at man så en samfundsmæssig interesse i, at erhvervslivet fortsatte sine investeringer i et omfang og et tempo, som kunne bidrage til en produktivitetsstigning i de kommende år og dermed til en stigning i levestandarden. Der er for mig heller ingen tvivl om, at det har bidraget væsentligt til en sådan udvikling, at erhvervslivets investeringer har kunnet gennemføres i, hvad jeg vil kalde et skattemæssigt gunstigt klima.

Imidlertid er forholdet det, at lovens af-

skrivningsregler ikke skelner mellem de mere eller mindre ønskelige investeringer.

Det er mit indtryk, at dette forhold i et vist omfang har foranlediget en del erhvervsdrivende til at foretage nyanskaffelser eller fremskynde udskiftninger af driftsmidler, der mindre er begrundet i, hvad der ret beset er et sundt økonomisk behov for i deres virksomheder, end i et — ofte noget kortsynet — ønske om at få noget at skrive af på i næste års selvangivelse.

I hvert fald indtil videre er jeg tilbøjelig til at tro, at der er en ret snæver grænse for, hvor langt man ved hjælp af skattelovgivningen kan komme i retning af at skelne mellem ønskelige og mindre ønskelige investeringer. I forslaget om ændring af afskrivningsloven har man derfor begrænset sig til to områder, hvor man har fundet det nogenlunde overkommeligt at udskille en gruppe investeringer og udforme særlige afskrivningsregler for dem.

Det drejer sig dels om en skærpelse af afskrivningsreglerne for visse automobiler, dels om en skærpelse af reglerne om afskrivning på ældre driftsbygninger, når de skifter ejer.

Regeringen har fundet det naturligt, at afskrivningsloven ændres, således at tilskyndelsen til at investere i visse automobiler bliver noget mindre. For så vidt angår automobiler, som ejeren udelukkende anvender erhvervsmæssigt, findes reglerne i forslaget til ny § 6 A i afskrivningsloven. Man har her foreslået en begrænset adgang til afskrivning på forskellige personbiler, herunder også udlejningsbiler, hyrevogne og skolevogne, samt last- og vareautomobiler, der er berigtiget med halv omsætningsafgift — det er de last- og varebiler, der kører på de såkaldte „papegøjeplader“. Der foreslås således ikke begrænsning af afskrivningen på omnibusser og lastbiler, der er indregistreret på sædvanlig vis.

Den foreslåede bestemmelse i § 6 A omfatter også automobiler, der er indregistreret til privat personbefordring. Det kan måske umiddelbart forekomme lidt mærkeligt, at

[Finansministeren.]

den slags automobiler kan falde ind under afskrivningslovens regler om driftsmidler, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt. Når det kan forekomme, skyldes det, at hvis en virksomhed anskaffer et automobil, som stilles til rådighed for en medarbejder, er der for virksomhedens ejer tale om en udelukkende erhvervsmæssig anvendelse af automobilen, selv om medarbejderen bruger det helt eller delvis til privat kørsel.

Den foreslåede begrænsning sker på to måder. For det første foreslås det at begrænse det beløb, der kan afskrives på, sådan at der ikke kan afskrives på den del af anskaffelsessummen, der overstiger 35.000 kr. Det skulle formentlig kunne medvirke til, at interessen i at investere i de særlig kostbare automobiler bliver noget mindre. For det andet skal der hvert år kun kunne afskrives indtil 20 procent af automobilen saldo værdi. Efter de gældende regler kan der afskrives indtil 30 procent af saldo værdien.

Som følge af de foreslåede ændringer må man holde disse automobiler uden for den almindelige afskrivningssaldo for de øvrige driftsmidler. Hvert automobil skal afskrives for sig efter saldometoden. Jeg erkender, at det er en fravigelse fra lovens almindelige system, som kan medføre et vist afbræk i den forenkling, man opnåede ved gennemførelsen af afskrivningsloven. Jeg tror dog ikke, man skal tillægge dette så stor vægt, at man af den grund afstår fra at gennemføre disse foranstaltninger. Jeg vil gerne i den forbindelse bemærke, at systemet med saldoafskrivning på hvert enkelt driftsmiddel ikke er nogen principiel nydannelse; det har vi i forvejen for de såkaldte „blandede“ driftsmidler, som jeg i øvrigt skal omtale om lidt. På dette område er det dog lykkedes at praktisere systemet i en årrække, så jeg vil tro, at også de nu foreslåede regler kan anvendes, uden at det går alt for stærkt ud over forenklingshensynet.

Fortjeneste ved afståelse af de af forslaget omfattede automobiler skal beskattes, og tab kan fradrages, idet adgangen hertil dog foreslås begrænset i overensstemmelse med den begrænsning af afskrivningsgrundlaget til højst 35.000 kr., som jeg tidligere har

omtalt. Om dette spørgsmål henviser jeg i øvrigt til bemærkningerne til forslaget.

Jeg vender mig nu til de automobiler, som ejeren både benytter erhvervsmæssigt og privat, altså de såkaldte „blandede“ automobiler. For sådanne automobiler har man fundet det naturligt at foreslå en begrænsning i afskrivningsadgangen, der svarer nøje til, hvad der foreslås for de rene erhvervsautomobiler. Blandt andet af tekniske hensyn — for at gøre det så overskueligt som muligt — har man udformet reglerne herom sådan, at de omfatter alle „blandede“ driftsmidler og altså ikke blot de „blandede“ automobiler. Forskellen er efter mit skøn mere tilsyneladende end reel, idet det i praksis så godt som udelukkende er automobiler, der omfattes af reglerne om „blandede“ driftsmidler. De få tilfælde, hvor den skattepligtige har andre „blandede“ driftsmidler end automobiler, er efter mit skøn af en sådan art, at man ikke går nogen berettiget interesse for nær ved at tage dem med under de foreslåede nye regler. Af de få eksempler, jeg har kendskab til fra praksis, kan jeg nævne inventar i et sommerhus, som ejeren lejer ud en del af året og i øvrigt benytter privat.

De foreslåede ændringer i reglerne om ældre driftsbygninger, der skifter ejer, går ud på at forlænge den mindsteperode, hvorover erhververen kan afskrive sin erhvervssum. Efter de gældende regler skal det ske over mindst 10 år. Det er regeringens opfattelse, at disse regler i forbindelse med reglerne om ekstraafskrivning giver adgang til at afskrive i et tempo, der ofte står i misforhold til bygningens faktiske tilstand og anvendelighed i årene efter overdragelsen. Den gældende mindsteperode foreslås derfor ændret til 20 år.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om forslaget om ændringer i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). Jeg skal først omtale en ændring, der knytter sig til det andet lovforslag, vedrørende afskrivningsloven. Det drejer sig om bestemmelsen i ligningslovens § 18 A om, hvorledes aktiver, der omfattes af afskrivningsloven, skal ansættes ved opgørelsen af den skattepligtige formue. Der er ikke grund til at knytte mange bemærkninger til dette ændringsforslag. Jeg vil blot

[Finansministeren.]

gøre opmærksom på, at det er en nødvendig konsekvens af det andet lovforslag, at der må gives en særlig regel om de rene erhvervsautomobiler. Det er nødvendigt for, at de skattepligtige og skattemyndighederne kan vide, hvordan de skal forholde sig ved formueopgørelsen. For mig har det været afgørende at udforme reglen, så at den bliver så enkel som muligt at arbejde med for de skattepligtige. Reglen kunne formentlig udformes, så at automobilerne ansættes til en værdi, der kommer noget nærmere deres værdi i handel og vandel; men det vil efter mit skøn gå ud over det praktisk hensigtsmæssige.

Det andet ændringsforslag til ligningsloven går ud på at forhøje overgrænsen for det faste lønmodtagerfradrag fra de nugældende 400 kr. til 800 kr. Det er en ændring, som det høje ting har drøftet ved flere lejligheder, hvor tanken mødte megen forståelse, men hvor man af forskellige grunde fandt, at det måtte vente. Regeringen foreslår nu en forhøjelse gennemført med virkning fra og med skatteåret 1966-67. Som det nærmere er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, vil forhøjelsen bl. a. betyde en forenkling både af de skattepligtiges og af skattemyndighedernes arbejde med selvangivelserne. Provenumæssigt anslår man på indeværende tidspunkt, at forhøjelsen for det nævnte skatteår vil medføre et tab på statsskatten på ca. 110 millioner kroner. Det er klart, at dette forhold må tages med i overvejelserne om den udformning, skattesystemet og skatteudskrivningen i øvrigt skal have i skatteåret 1966-67; men man har dog ment det rigtigst, at forslaget om forhøjelsen af lønmodtagerfradraget allerede fremkommer nu.

I forbindelse med forslaget om forhøjelse af det almindelige lønmodtagerfradrag finder jeg det naturligt at omtale det ønske, som fiskeriforeningerne har fremsat om indførelse af et generelt fradrag ved indkomst-opgørelsen for fiskere. Dette særlige fradrag skulle begrundes med, at fiskerierhvervet er risikofyldt, slidsomt, tidsmæssigt ureguleret og økonomisk ustabil, samt med de afsavn, som følger af lange perioders fravær fra hjemmet. Fradraget skulle gives ud over de med erhvervet forbundne driftsudgifter

og i overensstemmelse med en ordning, der er gennemført i Norge, udgøre 12 pct. af nettoindtægten ved fiskeri, dog højst 3.000 kr. for et år. Ved bedømmelsen af, om et sådant fradrag skal indrømmes, må man være opmærksom på, at skattelovgivning ikke i øvrigt har nogen særegener om fradrag ud fra den motivering, at en skatteyder har et særlig slidsomt arbejde eller på grund af sit erhverv må lide afsavn af den ene eller anden art. Endvidere må man være opmærksom på, at en gennemførelse af den ønskede regel kan afføde tilsvarende krav fra visse andre erhverv. På denne baggrund har jeg ikke villet stille forslag om et fradrag som det ønskede, men spørgsmålet derom kan jo indgå i de kommende forhandlinger. Lad mig for en fuldstændigheds skyld nævne, at der desuden var anmodet om en forhøjelse af de gældende satser for fiskeres fradrag for søudstyr og merudgifter til kost, men at ligningsrådet, som fastsætter disse satser, ikke har fundet anledning til en forhøjelse på indeværende tidspunkt.

Til sidst skal jeg omtale et spørgsmål, som blev berørt under behandlingen af ligningsloven sidste år. Jeg gav da tilsagn om, at der ville blive søgt gennemført regler om beskatning af personer, der herfra rejser til Grønland for at tage arbejde for en kortere periode. Det har desværre ikke været muligt at afslutte overvejelserne herom så tidligt, at reglerne kunne medtages i det foreliggende forslag, men jeg vil gerne allerede nu forbeholde mig under den videre behandling at stille et ændringsforslag herom. Det vil formentlig komme til at gå ud på, at personer, der opgiver bopælen henede under ophold i Grønland, skal være skattepligtige, såfremt opholdet dér er under 2 år. Endvidere vil der i tilknytning hertil blive foreslået en regel om et særligt Grønlandsfradrag.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de to lovforslag til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn samt forslag til lov om ændringer i lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere.

De to lovforslag, der her er tale om, må